

Рекомендації до контрольної роботи з української мови 9 клас

Чинною є навчальна програма: Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

Підручники, рекомендовані для використання

Українська мова : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч.закл. / Олександр Авраменко. — К. : Грамота, 2017. — 160 с. : іл.

<https://drive.google.com/file/d/0B0kHwvQLtSb5b1htQ0lMYzF4V0k/view>

Характеристика завдань

Завдання підсумкового оцінювання з української мови складені таким чином, щоб перевірити рівень засвоєння учнями навчального матеріалу в обсязі, визначеному шкільною програмою, та розвитку таких умінь:

- пояснювати поняття «пряма й непряма мова» як способи передавання чужого мовлення;
- ставити й пояснювати розділові знаки в реченнях із прямою й непрямою мовою;
- розрізняти прості та складні речення;
- знати види складних речень та визначати їх;
- визначати компоненти в складному реченні та засоби зв'язку між ними;
- розпізнавати складні речення зі сполучниковим та безсполучниковим зв'язком;
- правильно ставити розділові знаки між частинами складносурядного, складнопідрядного, безсполучникового та складного речення з різними видами зв'язку.

Критерії оцінювання

Оцінювання виконаних тестових завдань здійснюється шляхом нарахування балів за кожен правильну відповідь.

Завдання 1-12. Необхідно вибрати одну правильну відповідь. Одна правильна відповідь — 0,5 балів. Максимальна кількість балів може становити 6 балів.

Завдання 13-15. Установити відповідність, утворюючи логічні пари. Одна правильна відповідність — 0,5 балів. В одному завданні слід установити 4 відповідні (логічні пари). Таким чином, за виконання одного завдання учні отримують 2 бали, а таких завдань у добірці — 3, отже, максимальний бал за виконання завдань — 6 балів.

Завдання 16-18. Синтаксичний практикум. Кожне завдання оцінюється від 0 до 4 балів. Кожне речення – 1 бал. Максимальний бал за виконання синтаксичного практикуму – 12 балів.

Таким чином, загальна кількість балів, яку може набрати учень за виконання 3 типів завдань (18 завдань), складає $6+6+12=24$: 2 та отримуємо оцінку по 12-бальній системі.

Завдання виконуються на бланку відповіді, надсилайте на електронну пошту katerinafilolog8@gmail.com.

**Підсумкова контрольна робота з української мови
(9 клас)**

- 1. Укажіть речення з прямою мовою (окремі розділові знаки пропущено)**

А Вечірній промінь шепче до землі, що сонечко прощається до ранку.
Б Світи йому, ясний місяченьку, у дальній дорозі.
В Ну, ось ти й вернувся з доріг мені шумлять чубаті явори.
Г А кажуть, ніби кожна зірка промениста – то душа.
- 2. Укажіть речення з непрямою мовою (окремі розділові знаки пропущено)**

А Усі раптом почали впрошувати Василя, щоб загравав саме тієї сумної пісні.
Б Не треба так хвилюватися заспокоїв той, голублячи дочку.
В Наша дума, наша пісня не вмре, не загине! співає хор.
Г Дід про гідність казав знов і знов Світлим будь перед людом і світом.
- 3. Складним є речення**

А А гай, здається задрімав над річкою.
Б Остап і Марфа сиділи під вербою, але їм не говорилося.
В Колишеться світанок за вікном, немов купається в тумані.
Г У сучасному соціумі дуже важливо вміти заявити про себе, вибороти своє місце.
- 4. Укажіть речення, у якому між частинами треба ставити тире**

А Книги вчать нас мудрості віків і на їхніх сторінках оживає минуле.
Б У небі сонця благодать розлита і хмар розкинуті крила.
В Зазвучала пісня голосна і завмерли раптом усі в зачудуванні.
Г Надвечір згубилася десь мряка і густий дощ спустився на землю.
Д День ішов за днем і нічого не віщувало змін.
- 5. НЕ потрібно ставити кому між частинами складносурядного речення (окремі розділові знаки пропущено)**

А Діти гралися надворі і веселий сміх лунав довкруг.
Б Земля наша мати щедротна і її потрібно берегти.
В Або сніги впадуть глибокі або морози закують до тебе путь.
Г Співали в травні солов'ї і ми їх слухали до ранку.
Д За селом гуркали громи і метались блискавки.
- 6. Укажіть складнопідрядне речення з підрядною означальною частиною.**

А Учїться будувати взаємини з людьми, бо це запорука успіху.
Б Хочеться знайти такого друга, який ніколи не зрадить.
В Дівча усміхнулося так приязно, аж на серці мені посвітлішало.
Г Намагайтесь говорити приязно, щоб не викликати несприйняття.
- 7. Укажіть складнопідрядне речення з підрядною з'ясувальною частиною.**

А Христина вимагала розповісти їй, наскільки все ускладнилося.
Б Ось мій найбільший скарб, який у серці бережу.
В Сідає сонце за горою, немов ховається за пазуху мідяк.
Г Дарма що перешкод було вдосталь, проте Євген таки вперто йшов до успіху.
- 8. Укажіть безсполучникове складне речення**

А Ластівки шугають, наче блискавиці, розтинають крилами вечорову синь.
Б Шумить Дніпро між берегів високих, у хвиль його пісня велична.
В І хочеться, щоб сонце залило ці простори, щоб осушило роси на деревах.
Г Чи то гір синява висока, чи то небо так низько спустилося.
Д Поза центральною вулицею, де світять чотири газові ліхтарі на все місто, скоро зайде осінній вечір.
- 9. Укажіть безсполучникове складне речення, між частинами якого треба поставити двокрапку (окремі розділові знаки пропущено)**

А Поглянь, мій сину синичка стукає в нашу шибку, немов новини принесла.
Б Хочеш переможцем завжди бути рук не опускай навіть під час поразки.
В Стоять ліси в дорогих шубах чекають весни й зеленого шуму.
Г Упав туман густий в долині усе заснуло до ранку, замовкло.
- 10. Укажіть складнопідрядне речення з кількома підрядними**

А Ми з вами – сини і дочки українського народу, який має славу й прекрасну історію, свою співучу і чудову мову.
Б Зійшла зоря, освітила шлях мені, так що легше стало йти до далекого міста.
В Звичаї – це ті неписані закони, якими керуються в найменших щоденних і найбільших всенаціональних справах.

Г Це славнозвісний Чумацький Шлях – орієнтир чумаків, які зв'язали з ним свою путь, коли мандрували по сіль.

11. Укажіть складне речення з різними видами зв'язку

А Якщо не можна вітер змалювати, прозорий вітер на ясному тлі, змалюй дуби, могутні і крилаті, котрі од вітру гнуться до землі.

Б Прекрасне українське слово звучить у серці у моїм, бо мова – хліб, а не полова: я чув її із уст батьків.

В Пігмей бажа великим бути на зріст, порядним хоче виглядати злодій, завжди злочинець – на ділах добродій.

Г Добре сказано Сенекою: жорстокість народжується з посередності й слабкості.

12. Визначте види зв'язку між частинами в реченні *Бери в народу вічну силу духу: вона ще знадобиться у борні, і в ній ти знайдеш силу і насагу, і нею утамуєш спрагу волі.*

А безсполучниковий і сполучниковий сурядний

Б безсполучниковий і сполучниковий підрядний

В сполучниковий сурядний і сполучниковий підрядний

Г безсполучниковий і сполучниковий сурядний та підрядний

13. Установіть відповідність між характеристикою речення та прикладом.

Характеристика

Приклад речення

1. Протисталення, сполучник протиставний

А Сюрчить десь коник за вікном, і пахне так бузок шалено.

Б Хоч хмари затягнули виднокіл, а я таки щаслива!

2. Одночасність подій, єднальний сполучник

В Веселі дні у юності, але на зміну їм вже зрілість поспішає.

Г Або сьогодні ми здобудем перемогу, або навів прославимось в піснях.

3. Причиново-наслідкові відношення, єднальний сполучник

Д Короткий стук у двері і серце аж спиняється в грудях!

4. Взаємовиключення, розділовий сполучник

14. Установіть відповідність між фрагментом складнопідрядного речення та видом підрядної частини.

Фрагмент речення

Вид підрядної частини

1... понад усе прагнули, щоб ...

А означальне

2... зайшов до книгарні, щоб ...

Б з'ясувальне

3... дуже сподобалася сукня, що її ...

В умови

4... настільки обізнаний, що ...

Г мети

Д ступеня та способу дії

15. Установіть відповідність між смисловими відношеннями між частинами безсполучникового складного речення та прикладом.

Смислові відношення між частинами

Приклад речення

1. Одночасність подій

А Минає день в турботах, минає ніч у мареннях про щастя.

2. Умовні

Б Летить до сонця захоплений Ікар, мрія його поруч ширяє.

3. Причинові

В Буває мить якогось потрясіння: побачиш світ, як вперше у житті.

4. Послідовність подій

Г Здригнулась тиша, злякано стріснулась: десь рикнув грім із далини.

Д Боротимешся – щастя не втече!

16. Записати речення, замінюючи непряму мову прямою.

1. А світ, здавалося, кричав, що все прекрасне, все безкрає, чарівне все, та все минає.

2. Нас запросили заспівати пісню, чарівну й глибоку, як саме життя.

3. Та хто ж вам скаже, що оця краса байдужим серце залишила?

4. Я запитую в мальви і ромену, чи квітло все оце й до мене.

17. Скласти схеми до поданих складнопідрядних речень, указати вид підрядної частини.

1. Засміялася ти ніжно, ніби сонце засіяло. 2. Ця мить, що серце окриляє, ціни не має. 3. А ти всміхнись і всім скажи, що світ тебе зламати не зумів. 4. Дарма що дощ заливає селище вже третій день, земля швидко вбирає вологу.

18. Переписати речення, розставляючи розділові знаки. У дужках після речень указати вид (ССР, СПР, БСР, СР з різними видами зв'язку).

1. Був саме той час коли все збувається але для мене те не мало ніякого значення. 2. Я дивився на сонце що тільки-но заміряло і в тому світлі містечко здавалося кимось вправно розкладеними шаховими фігурами. 3. Бувають такі повороти і збіги обставин коли від правильного вибору поведінки залежить життя багатьох людей. 4. Чекаю дня коли тобі скажу оця строфа нарешті досконала.

